

İSTANBUL SANAYİ ODASI

İSO Türkiye İmalat PMI ağustosta 49,0 oldu

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti ve üst üste ikinci ay 50,0 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğü yönünde sinyal verdi. Endeksin düzeyi, yavaşlamanın ılımlı düzeyde olduğuna işaret etti. Firmalar yeni sipariş almakta zorluk yaşadıklarını ve yeni alınan işlerdeki düşüşün bir önceki aya göre hızlandığını bildirdi. Müşterileri yeni sipariş vermekten caydıran temel faktör, güçlü fiyat baskıları oldu.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI ağustos ayı raporuna göre, takip edilen 10 sektörden dördünde üretim arttı. En güçlü artış, elektrikli ve elektronik ürünlerinde oldu, en sert yavaşlama ise giyim ve deri ürünlerinde ölçüldü. Çoğu sektör yeni siparişlerde ivme kaybederken, girdi maliyetleri de genel olarak hızlı bir şekilde artmayı sürdürdü. En belirgin artış, kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti. Metalik olmayan mineral ürünler, satış fiyatlarında en hızlı artışı kaydetti. On sektörden dördünde istihdam arttı.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Ağustos 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, temmuzda 49,9 olan manşet PMI ağustosta 49,0 olarak gerçekleşti ve üst üste ikinci ay 50,0 eşik değerinin altında kalarak Türk imalat sektöründeki ivme kaybının sürdüğü yönünde sinyal verdi. Endeksin düzeyi, yavaşlamanın ılımlı düzeyde olduğuna işaret etti.

Firmalar ağustos ayında yeni sipariş almakta zorluk yaşadıklarını ve yeni alınan işlerdeki düşüşün bir önceki anket dönemine göre hızlandığını bildirdiler. Müşterileri yeni sipariş vermekten caydıran temel faktör, güçlü fiyat baskıları oldu. Girdi maliyetlerindeki artış temmuzdaki 16 aylık zirvenin hafif altında olmasına rağmen

hızlı seyrini korudu. Türk lirasının ABD doları karşısındaki değer kaybı ve ücretlerdeki artışlar girdi maliyetlerinin yükselmesinde belirleyici oldu. Böylece nihai ürün fiyatları enflasyonu da yüksek seviyede kaldı. Anket katılımcılarının yaklaşık yüzde 30'u ay içerisinde satış fiyatlarında artış yaptığını bildirdi.

Yeni siparişlerde gözlenen yavaşlama, ağustosta imalatçıların üretim hacmini üst üste ikinci kez aylık bazda azaltmasına yol açtı. Söz konusu yavaşlama çok hafif düzeyde gerçekleşmiş olsa da temmuz ayına kıyasla daha belirgin gerçekleşti. Satın alma faaliyetleri gerilerken, yeni sipariş akışında görülen yavaşlama firmaların hem girdi hem de nihai ürün stoklarını azaltmalarına yol açtı. Görece olumlu bir gelişme ise istihdamın üst üste dördüncü ay artması ve bazı firmaların ek çalışan ihtiyacı olduğunu bildirmeye devam etmesi oldu. Bununla birlikte, istihdamdaki genişleme çok sınırlı düzeyde kaldı ve mevcut artış serisinin en düşük oranında kaydedildi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Ağustos verileri Türk imalatçılarının yakından bildiği gelişmelere işaret etti. Fiyat baskıları talebi sınırlarken, bu da faaliyet koşullarında genel bir yavaşlamaya yol açtı. Enflasyonist baskılar son anket döneminde bir miktar yavaşlamakla birlikte yüksek seyrini korudu. Son anketin başlıca pozitif gelişmesi, firmaların sınırlı da olsa ek personel alımı yapmaya devam etmesiydi. Öte yandan, talep koşullarının durağan seyrini sürdürmesi halinde söz konusu büyümenin devam edip etmeyeceğini zaman gösterecek.”

Dört sektörde üretim arttı, çoğu sektör ise yeni siparişlerde ivme kaybetti

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI ağustos ayı raporuna göre, takip edilen 10 sektörden dördü üretimde artış kaydetti. En güçlü artış, üst üste üçüncü ay büyüme kaydeden elektrikli ve elektronik ürünleri sektöründe gerçekleşti. Gıda ürünleri ile makine ve metal ürünler sektörleri yeniden büyüme bölgesine dönerken üretimdeki en sert yavaşlama ise giyim ve deri ürünlerinde ölçüldü.

Çoğu sektörün yurt dışından alınan yeni siparişlerinde ivme kaybı yaşandı. Yeni sipariş hacminde de en belirgin düşüş giyim ve deri ürünlerinde kaydedildi. Kara ve deniz taşıtları başta olmak üzere üç sektörün yeni siparişlerinde ise büyüme gerçekleşti.

Temmuz ayına kıyasla sadece iki sektörün (metalik olmayan mineral ürünler ve kara ve deniz taşıtları) enflasyon oranında artış olmasına rağmen girdi maliyetleri genel olarak hızlı bir şekilde artmaya devam etti. En belirgin artış, enflasyonun 19 aylık zirveye ulaştığı kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti. En ılımlı artış ise ana metaller sektöründe izlendi. Metalik olmayan mineral ürünler, satış fiyatlarında en hızlı artışı kaydederken, bu sektörün enflasyon oranı Nisan 2022'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Tekstilde ise nihai ürün fiyatlarının artış hızı keskin bir yavaşlama göstermesine rağmen yine de yüksek düzeyde gerçekleşti.

Takip edilen 10 sektörden dördünde istihdam artarken, en yüksek artış istihdamın son üç ayda ilk kez büyümeye geçtiği kara ve deniz taşıtlarında gerçekleşti. İstihdam hacmindeki en belirgin düşüşler ise giyim ve deri ürünleri ile tekstil sektörlerinde görüldü. Firmalar satın alma faaliyetleri konusunda genel olarak temkinli davranırken, yalnızca elektrikli ve elektronik ürünler ile kara ve deniz taşıtları büyüme sinyali verdi. Gıda firmaları girdi alımlarını değiştirmeden, geri kalan yedi sektörün tamamında satın alma hacmi düşüş kaydetti. Tedarikçilerin teslimat süreleri genel olarak uzarken,

en belirgin gecikmeler kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri sektöründe gözlendi. Teslimat sürelerindeki en ılımlı artış ise tekstil ürünlerinde gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI ve Sektörel PMI Ağustos 2023 raporlarının tamamına ekteki dosyalardan ulaşabilirsiniz.